

SCOUTING NEDERLAND
LANDELIJKE ADMIRALITEIT

UITGAVE LAND BUREAU STADSRING 139 AMERSFOORT 033-30404

TIPS IN SCHEETS 2
VOOR

DE LELIE VLET

Voorwoord

Op veler verzoek verschijnt hierbij een vervolg op Tips in Sche(r)ts voor de Lelievlet van begin 1977.

De onderwerpen zijn niet uitgebreid behandeld. Dit ligt ook niet in de bedoeling. Is er iets bij wat in jullie geval interessant is, bespreek het dan met je bak of in de scheepsraad om zo de weg te vinden om het te realiseren. Denk hierbij maar eens aan de uitspraak van m'n vader: "Alles kan, als je maar hard genoeg wil".

Neem voordat je ergens aan gaat beginnen zorgvuldig de maten op van je eigen schip. Er zit n.l. nog wel verschil in.

De zeilen e.d. zijn leuke zaken om mee te experimenteren, m.b.v. oude zeilen, kleden en lakens. Probeer het maar eens.

Bekijk alle onderwerpen op hun toepasbaarheid in jouw situatie en met de hulpmiddelen waar je over kunt beschikken.

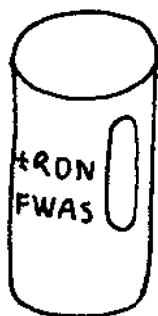
Opbouwende kritiek en aanvullingen willen we graag van je ontvangen, dat kan ten goede komen van een eventuele volgende uitgave.

Mochten er problemen zijn of zaken waar je niet uitkomt, dan kun je altijd even bellen.

Henk Bos
Landelijk Nautisch
Technische Commissie
02510 - 30050

Inhoud:

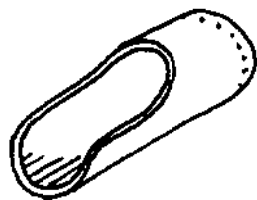
- 4 zelfbouw hoosvat
- 5 Bekleden gaffel met leer
- 6 Vleugelhek op masttop
- 7 Sluiting onder wantspanner
- 8 Doften op voor en achterdek
- 9 Ondersteunen 2e mastring en dubbele verstaging
- 10 De knop van het fokkeleertje
- 12 Verbeterd oplooproer
- 13 Vast masttopblok
- 14 Afneembare zwaardkast
- 15 Viersprong voor het hijsen van de vlet
- 16 Strijktalie
- 17 Buiskep
- 18 Grootzeil van zestien kwadraat
- 19 Botterfok 7 m²
- 20 Gaffeltopzeil 1,5 m²
- 21 Gaffeltopzeil met vaarboom als steng 2,7 m²
- 22 Kluiver groot 4,6 m² en klein 3,6 m²
- 23 Stormfok 2 m².



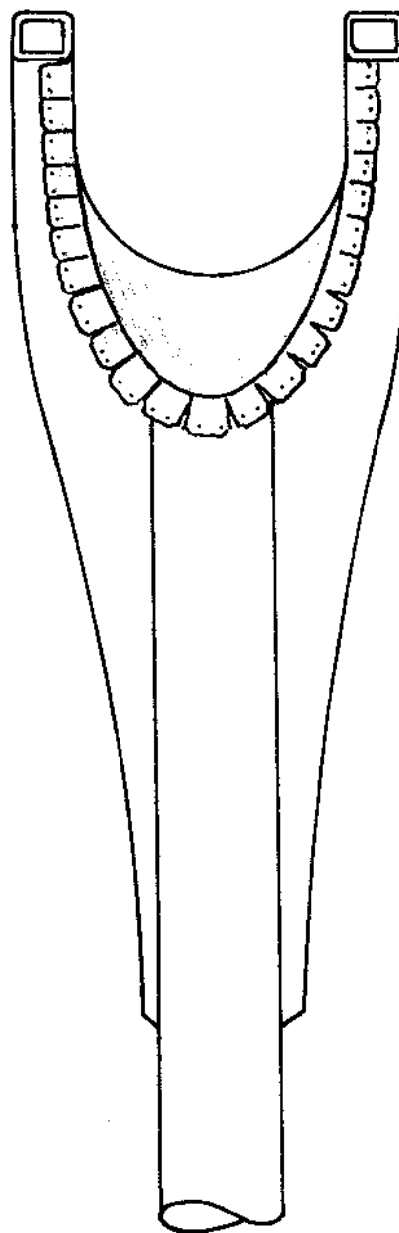
Sommige bussen van b.v. afwas zijn uitstekend te gebruiken als hoosvat.
Je hoeft alleen maar een stuk van de fles af te zagen/snijden.



Van andere soorten hoef je alleen maar een bodem weg te halen.



Ook uit een stukje plastic regenpijp is een uitstekend hoosvat te maken.
De bodem b.v. een stukje multiplex, kan met spijkertjes worden bevestigd

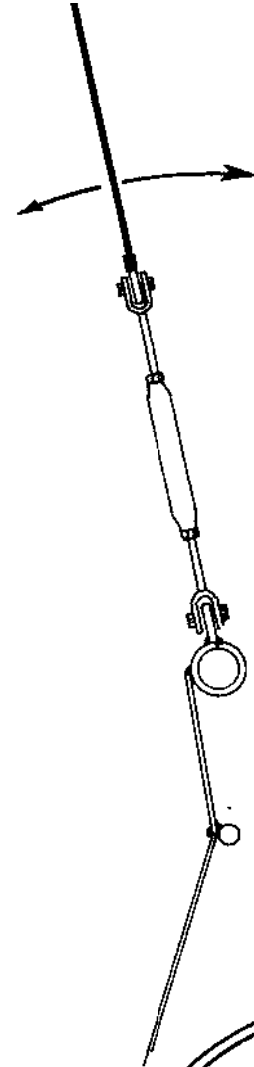
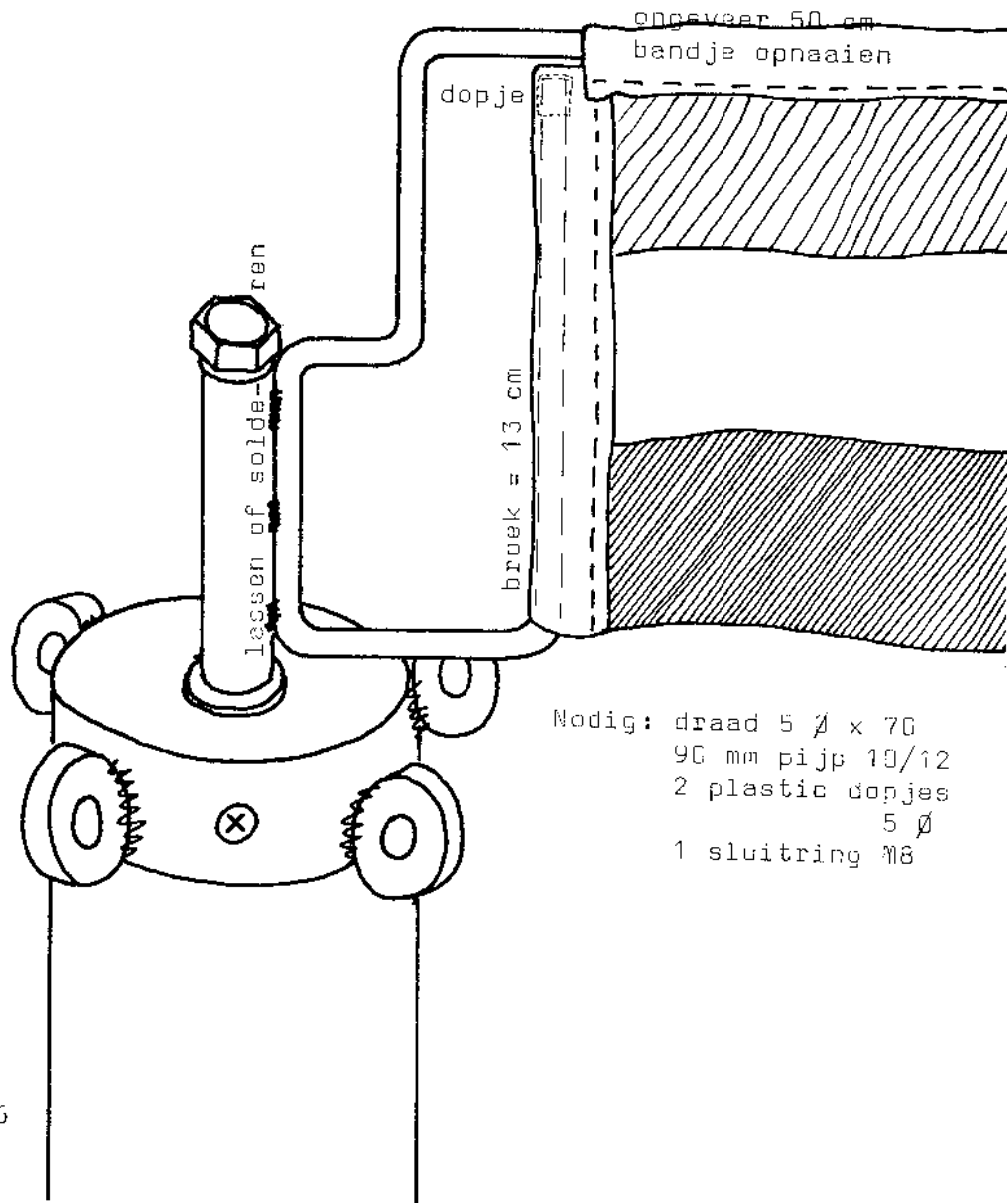


De gaffel kan goed slijten tegen de mast - bepaald slecht voor de lak.
Bekleed daarom de gaffel met ipeer. 2 dagen in water weken, malletje maken van papier, uitsnijden en vastzetten met messing nageltjes.

Vind je een vleugel leuk?

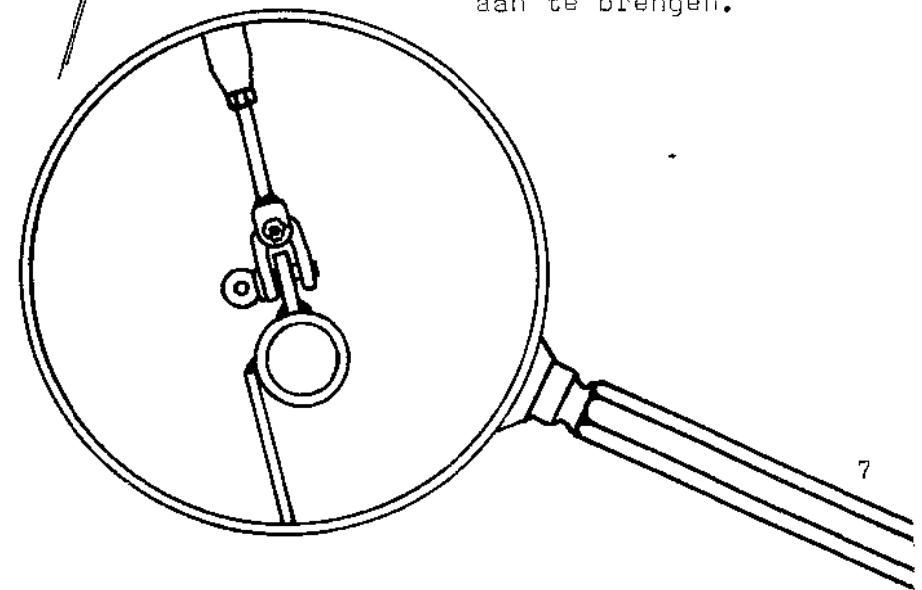
M.b.v. wat draad is een vleugelhek te maken.
Deze kan dan m.b.v. een houtfret M8x150 op de
masttop vastgezet worden.

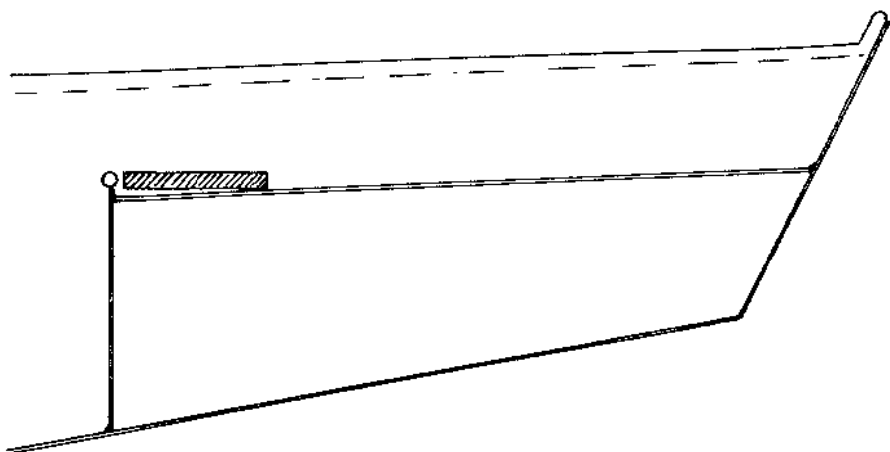
Een vleugelhek is na een stootje weer recht te
buigen, dit in tegenstelling tot een scheerhout.



Zijn spanners op deze manier
bevestigd, dan wordt vrij snel
de onderste schroefdraad ver-
bogen o.a. door aan boord stappen
en vasthouden aan het want.
Bij aanleggen is de kans op
verbuigen ook aanwezig.

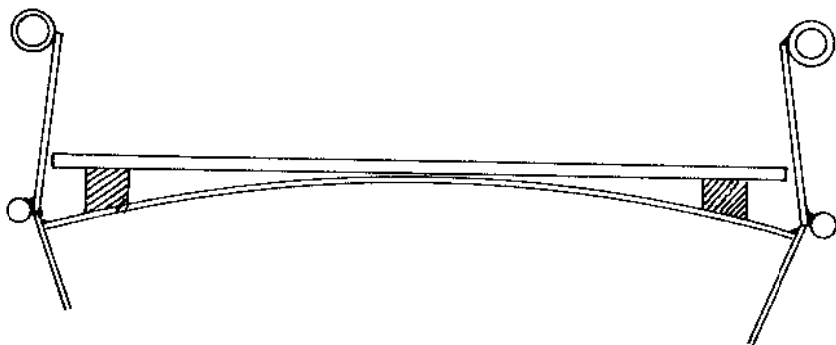
Beter is het om een sluiting
tussen spanner en wandputting
aan te brengen.





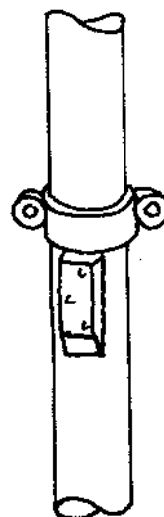
De randen van de luchtkastschotten zijn niet prettig om op te zitten.

Dit is op te lossen door doften aan te brengen op voor- en achterdek.



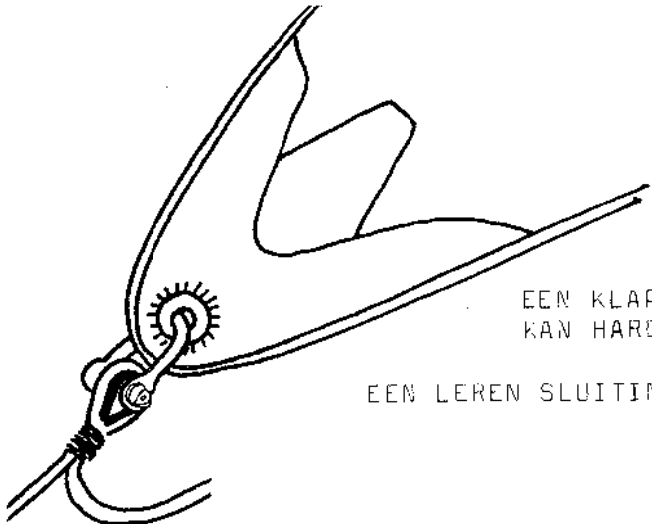
Onder de doften vulklossen aanbrengen.

Op de oudere schepen is het een veel voorkomend euvel, dat de 2e mastband naar beneden zakt. Dit is te verhelpen door onder de ring een paar hardhouten blokjes aan te brengen.



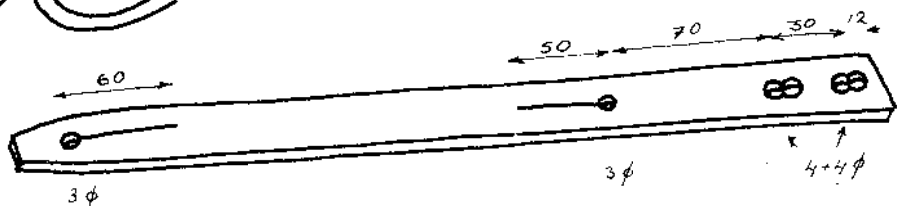
Op de schepen na 1976 komt dit niet meer voor daar de masten uitgevoerd zijn met een hommer, d.i. een achtkantige verdikking.

Voor diegenen die graag met wat zwaarder loer ook willen varen is het aan te raden de mast te voorzien van een dubbele verstaging. De wanten horen bevestigd te zijn op de 2e nastring daar deze de druk van de gaffel op moeten vangen. De topring is voorzien van 4 ogen zodat er meestal 2 vrij zijn. Hierop zijn topwanten of bakstegen aan te brengen.

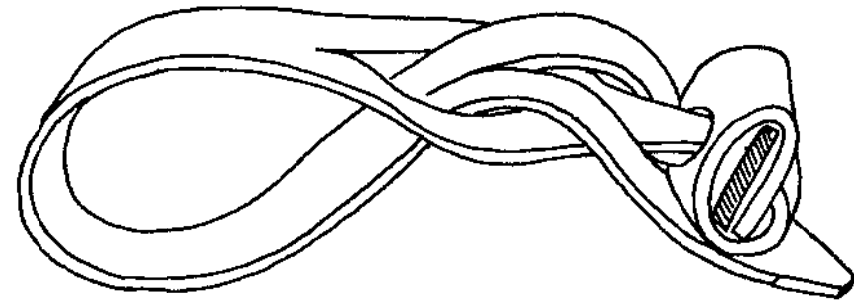
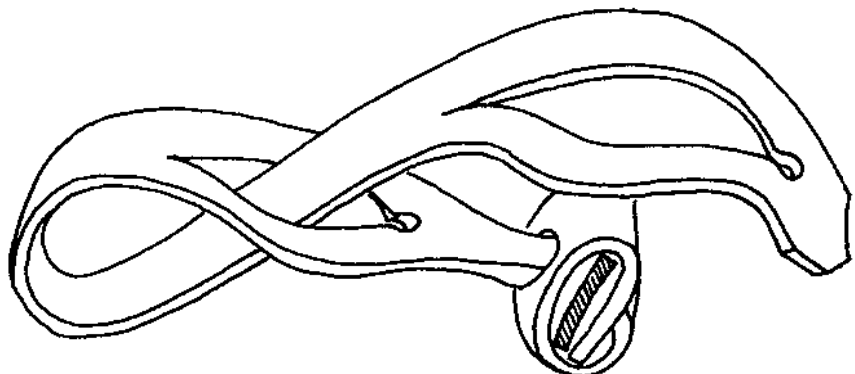
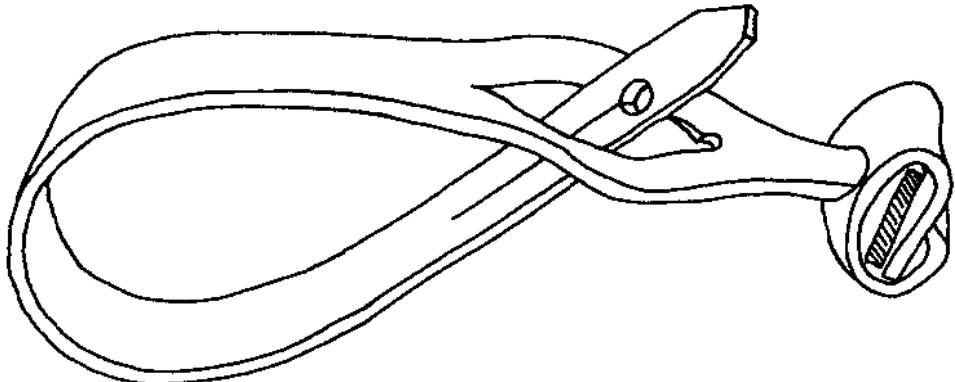
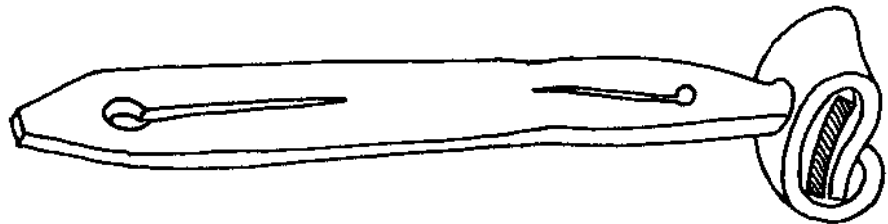
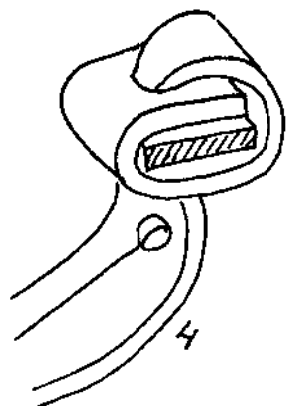
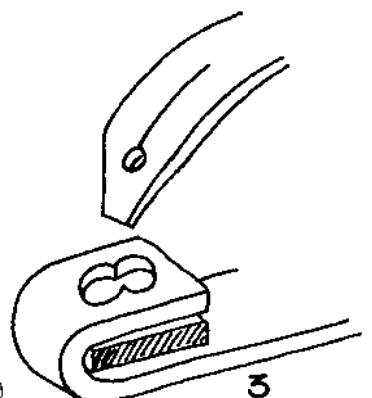
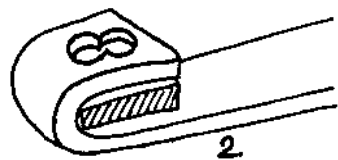
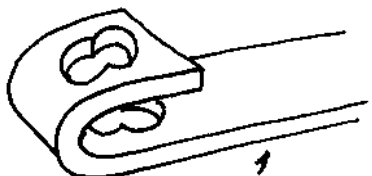


EEN KLAP VAN EEN SLUITING
KAN HARD AANKOMEN.....

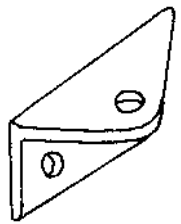
EEN LEREN SLUITING IS ZACHTER!



Een leren sluiting kan gemaakt worden van een stukje varkensleer of chromgeloid tuigleer lang 300 mm en 20 mm breed en een stukje zoolleer van 20 x 20 mm



Oploopbaar Lelievletroer



hier staaf vastzetten
met M10 bout

Hoeklijn 50/50/5 vastzetten met
2 boutjes M8x20

Roerhaken vervangen door
staaf 20 \emptyset met aan een
zijde schroefdraad M10
ingetapt.

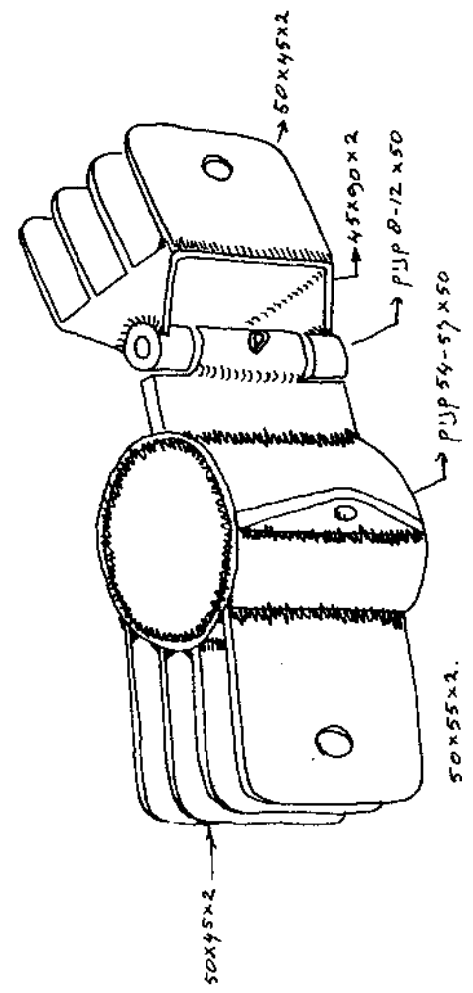
Roerblad

Scheg

12

R.V.S. Masttopbeslag voor gaffeltuig.

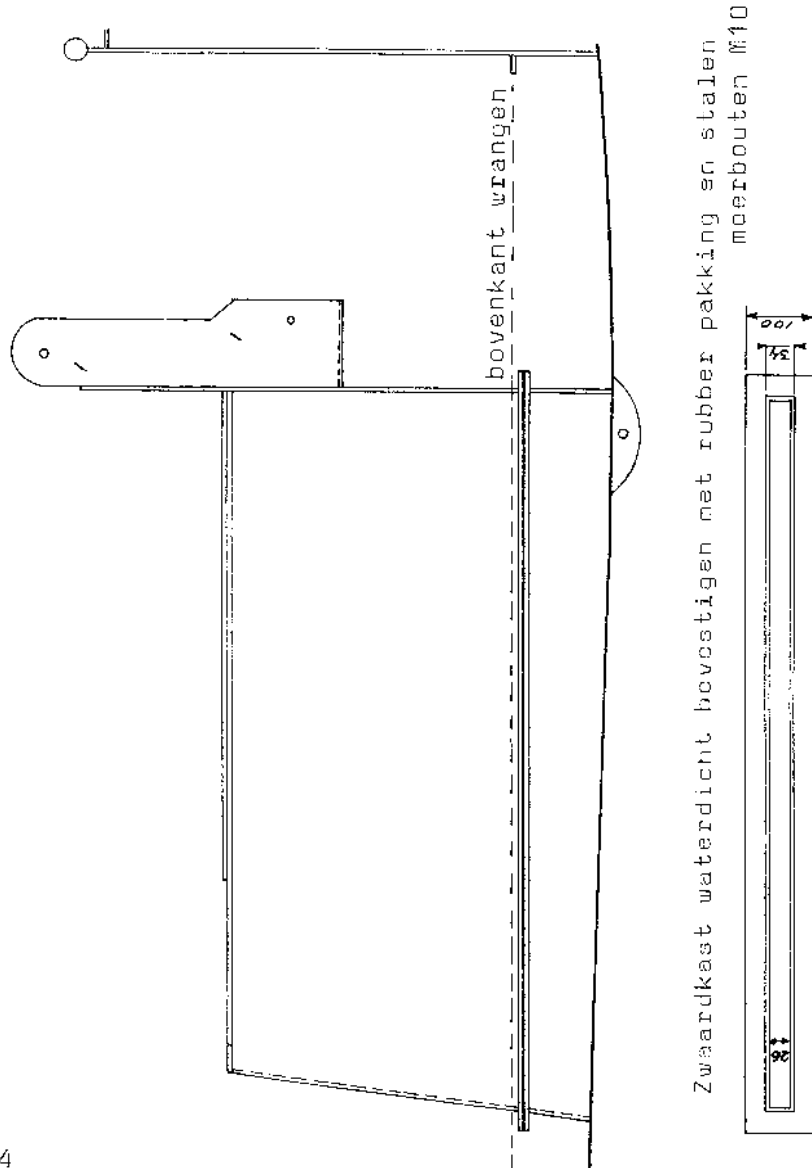
5 schijven tufnol 38 \emptyset gat 6 dik 10
voor; kluiver
fok
gaffeltopzeil
nokhoek grootzeil
vlag.



2 rvs boutjes M6 x 50

13

Op veler verzoek hierbij een tekening van een afneembare zwaardkast.
(zie ook biz. 36 Vlettenboek)



Viersprong voor het hijsen van de vlet.

Regelmatig komt het voor dat Lelievletten gehesen moeten worden.

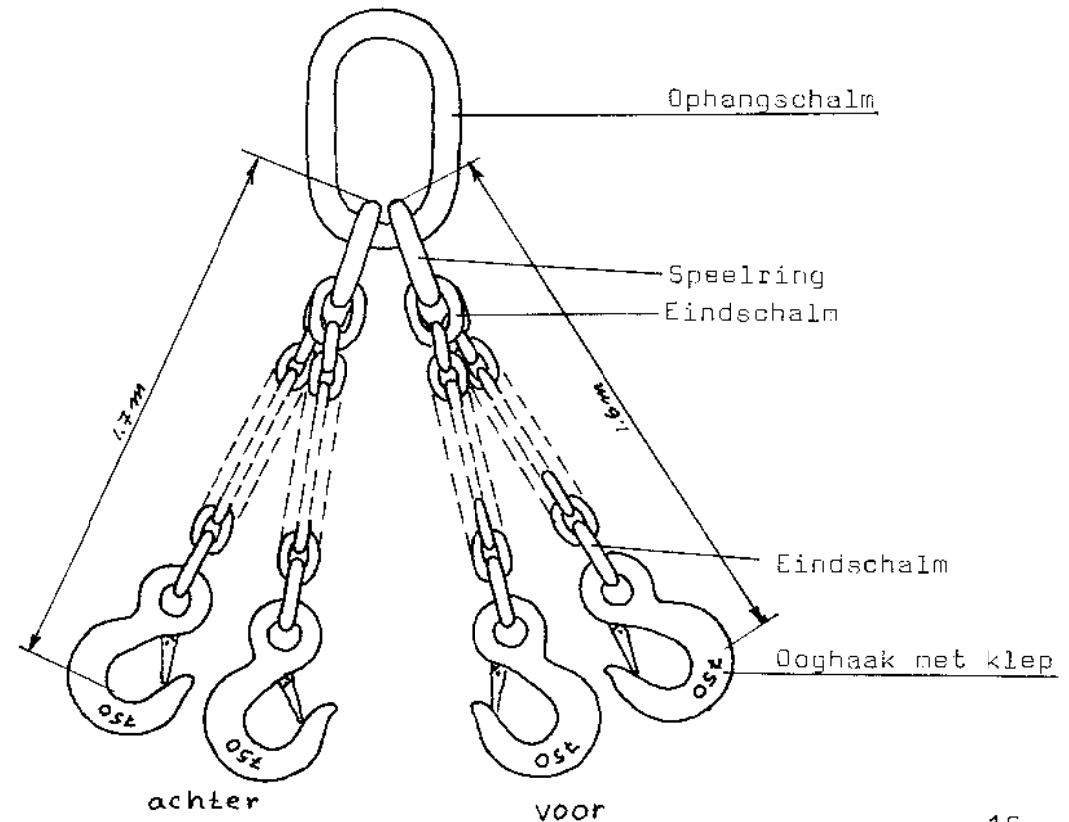
Het is belangrijk dat dit veilig gebeurt.

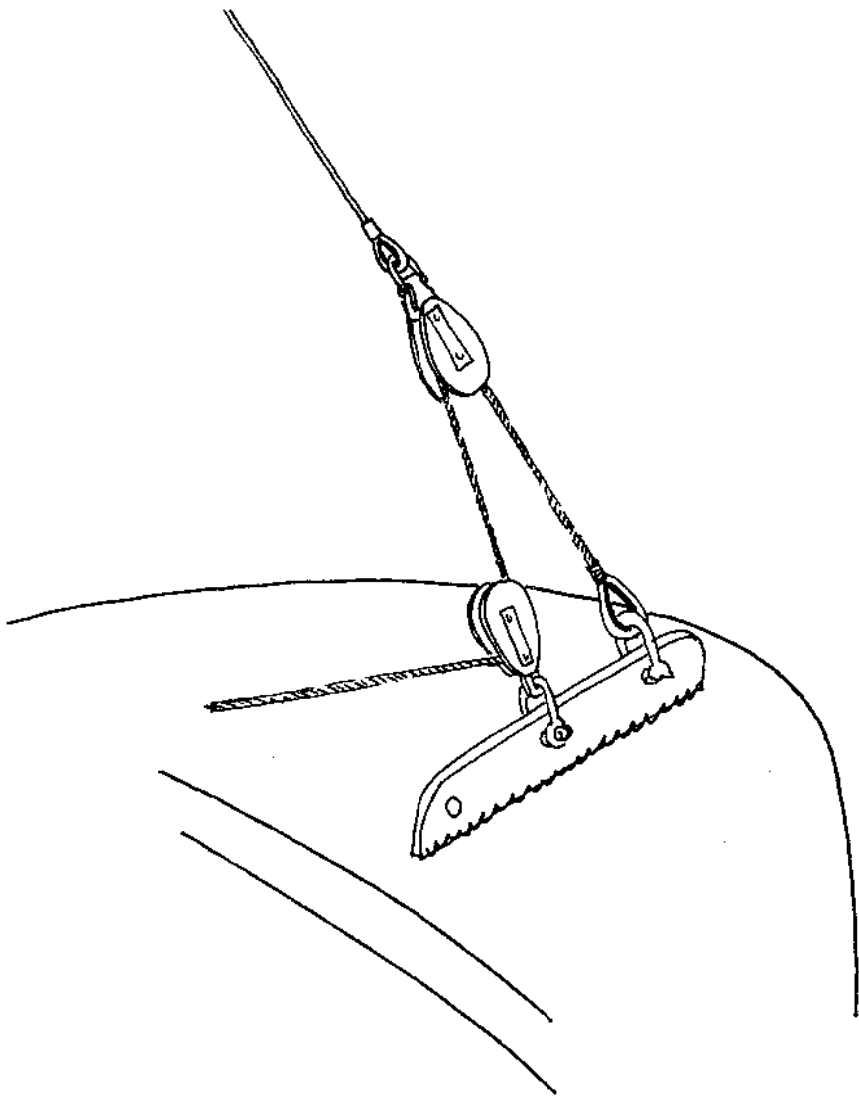
Het zwaartepunt van de Lelievlet ligt ongeveer boven de handgreep van de zwaardloper. Het gewicht van de Lelievlet stellen we voor hijswerk op 750 kg.

Bij een viersprong met een tophoek van 120° wordt de kracht in elk der (4) lengen gelijk aan het te hijsen gewicht, dus ook 750 kg.

De haken - eindschalm - ketting - eindschalm - speelring - ophangschalm moeten dus een veilige belasting hebben van 750 kg.

Voor gewone ketting is dit 9 mm (30 kg/mm)
 voor ketting grade M 8 mm (40 kg/mm)
 voor ketting grade S 7 mm (63 kg/mm)
 voor ketting grade T 6 mm (80 kg/mm)

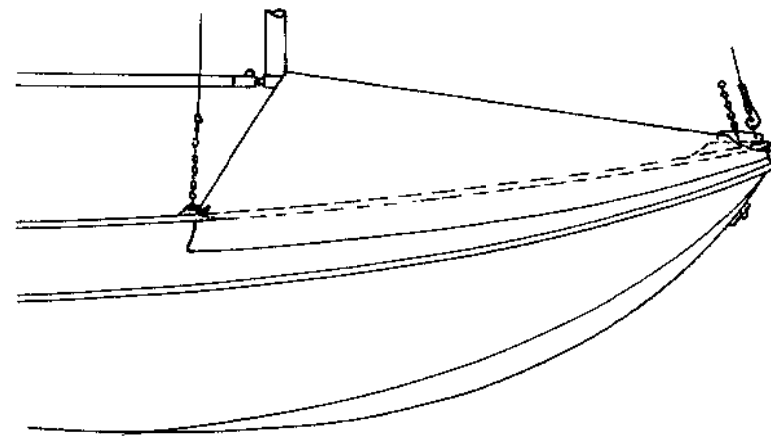
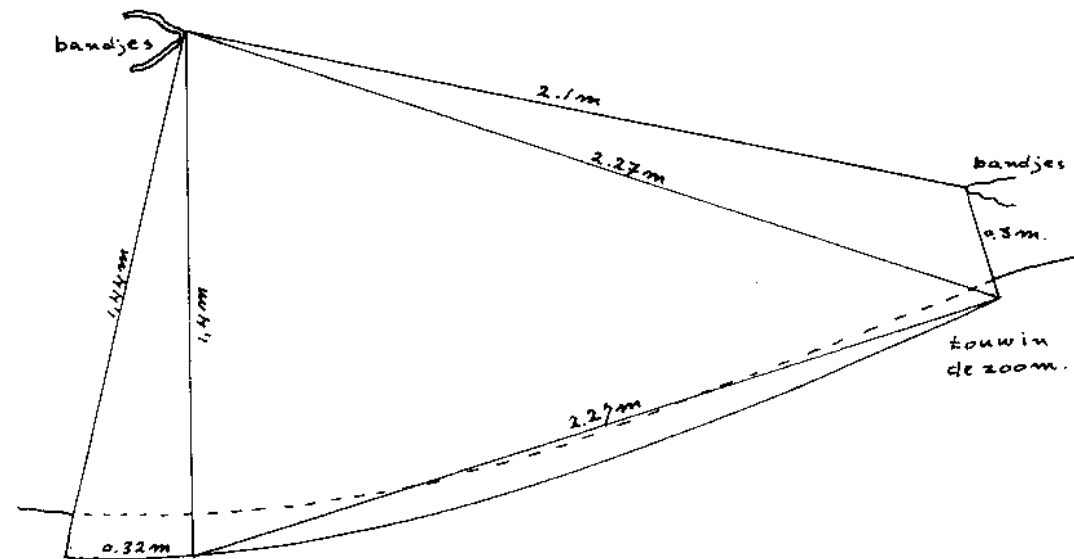




Tijdens zomerkamp of trektocht kan een buiskap erg prettig zijn.

Span hiertoe een lijntje van het vrije oog van de hanekam op de voorplecht naar de mast boven de lummel. Hierover kan een zeiltje gespannen worden.

Neem bij het maken van een zeiltje eerst nauwkeurig de maten op van je eigen boot!



Een strijktalie kan gebruikt worden om de mast gelijkmatiger en met minder krachtsinspanning te strijken.

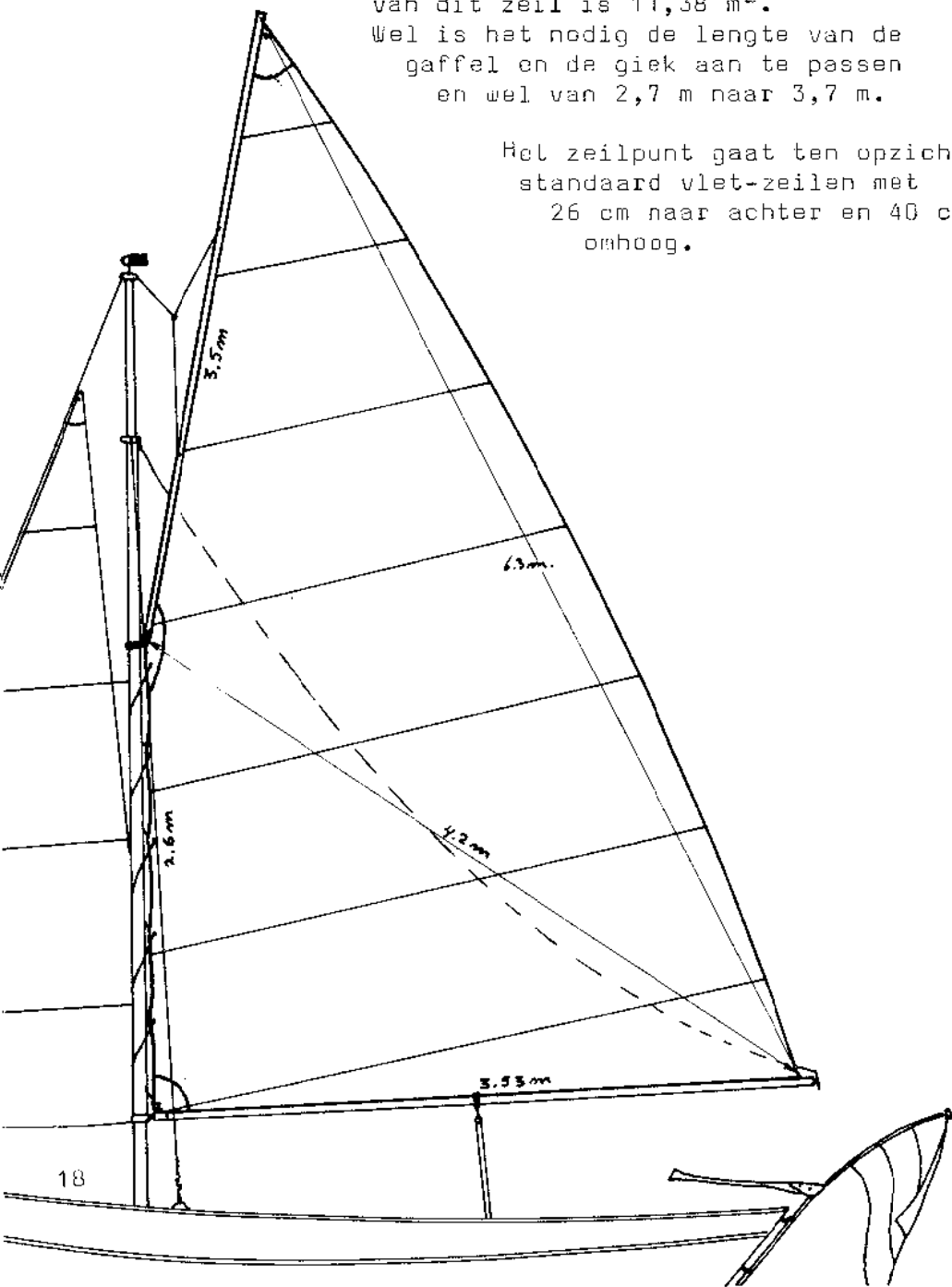
Let op: is de mast bijna beneden dan kan de talie niet meer functioneren (de hoek wordt dan te klein).

Dus: de mast vroeg genoeg ondersteunen!

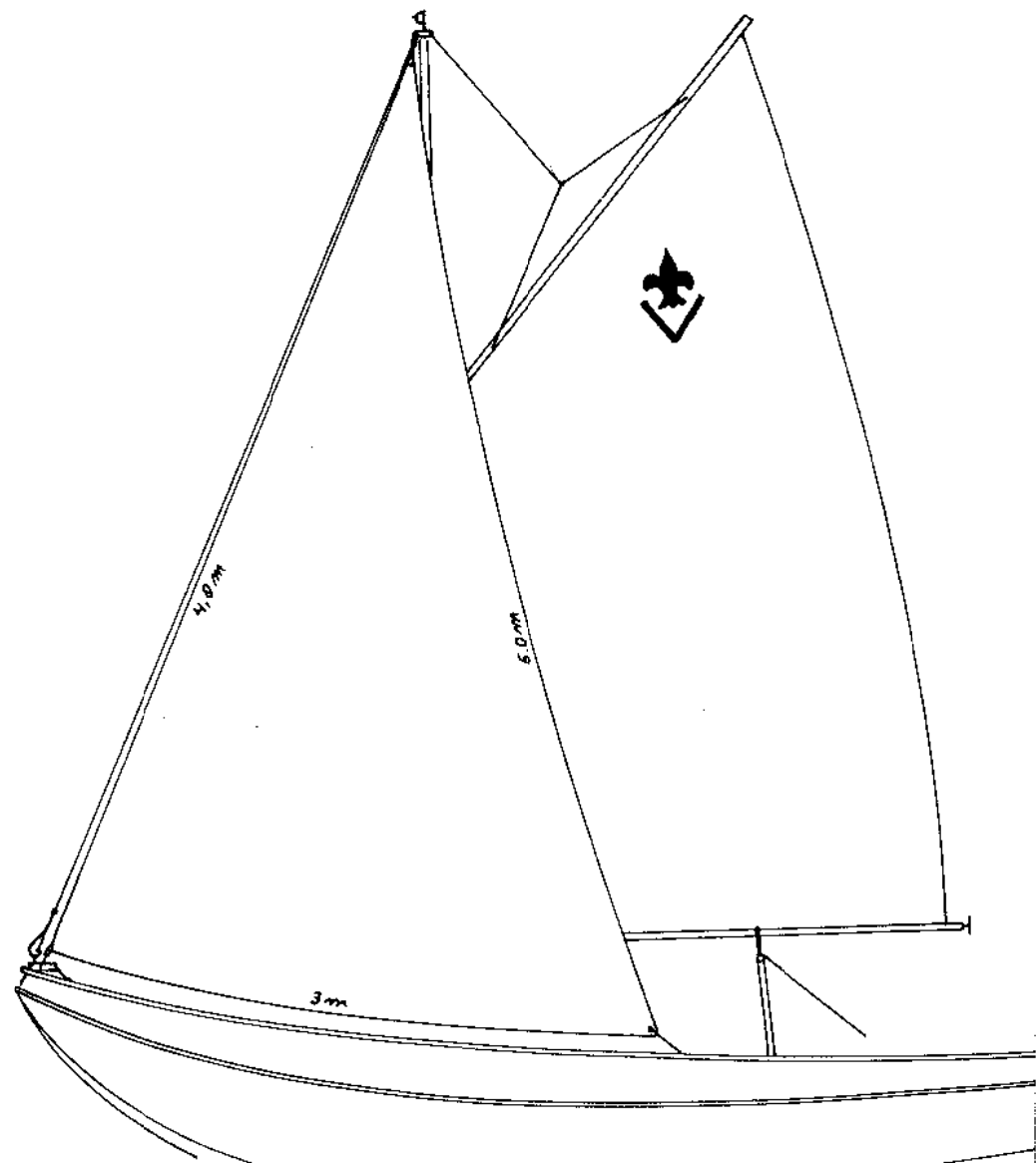
Het grootzeil van de 16 m² is goed op de vlet te gebruiken. Het oppervlak van dit zeil is 11,38 m².

Wel is het nodig de lengte van de gaffel en de giek aan te passen en wel van 2,7 m naar 3,7 m.

Het zeilpunt gaat ten opzichte standaard vlet-zeilen met 26 cm naar achter en 40 cm omhoog.



18

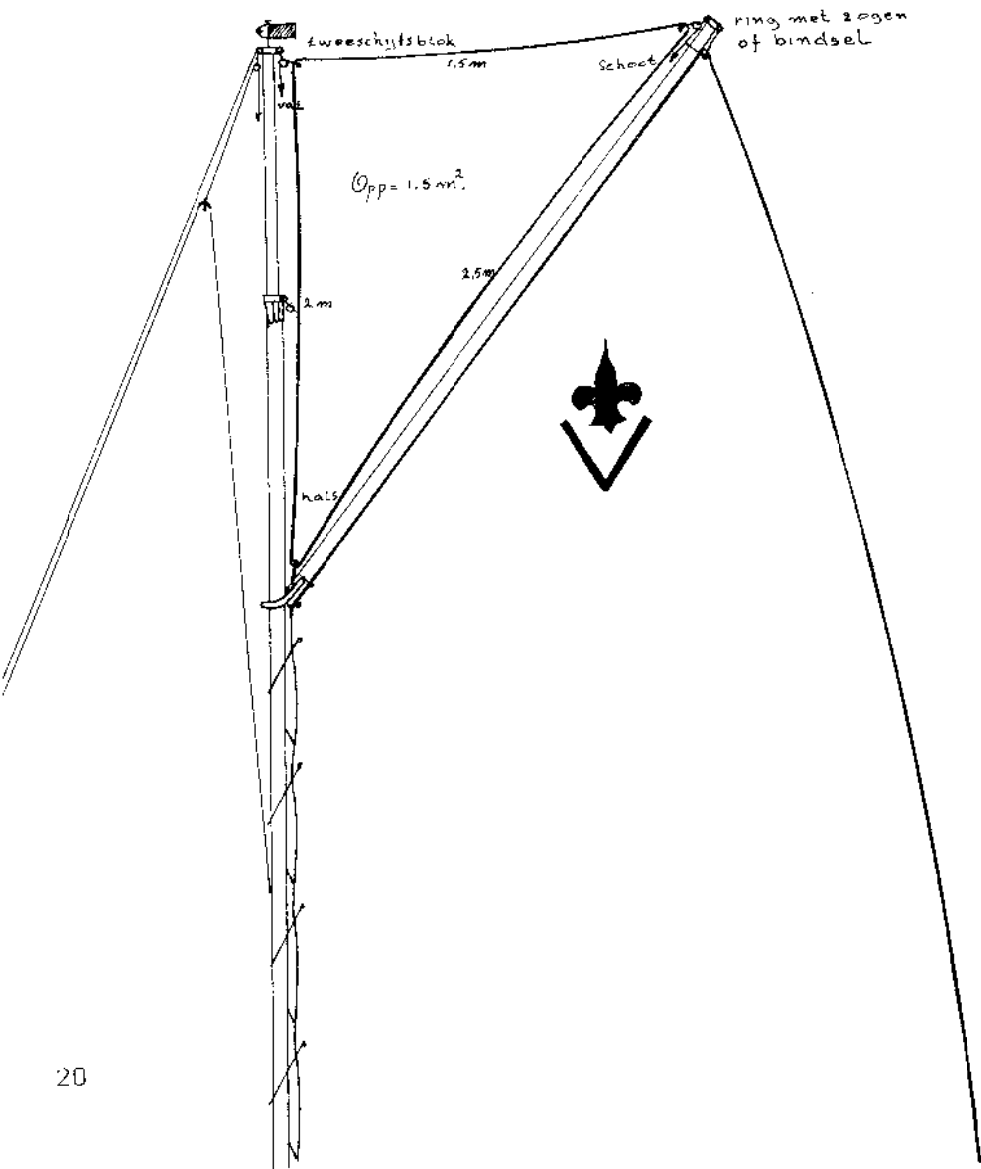


Een botterfok 7 m².

Botterfok is een oude benaming voor grote fok. Op scherpe jachten wordt dit genaam gencemd. Dit zeil staat bekend om de grote voorwaardse kracht en mag in principe het hele grootzeil overlappen. Een botterfok moet zo hoog mogelijk aangrijpen aan de voorstag. Het dueksoort is gelijk aan het standaard zeil en wel 220 gram per m².

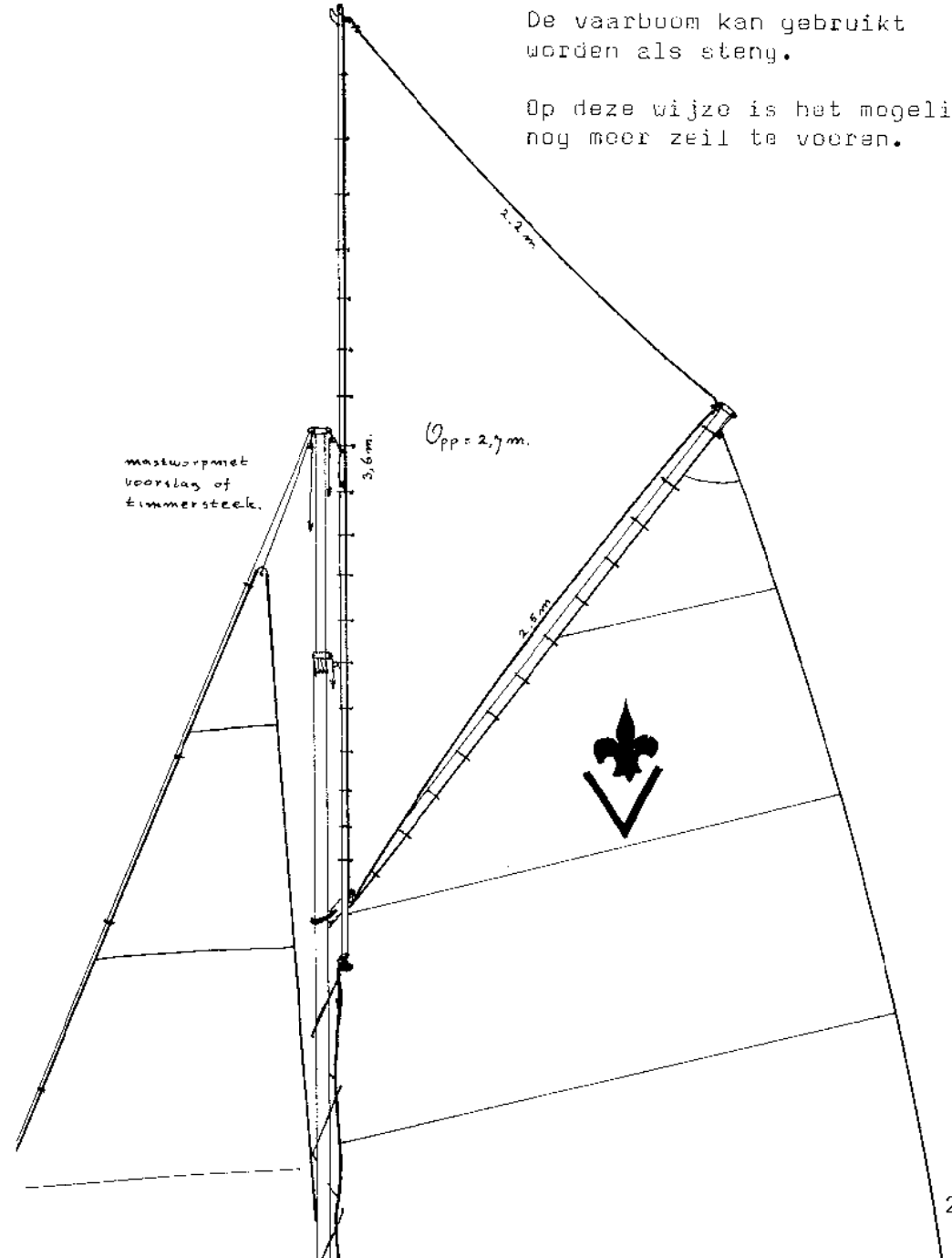
19

De driehoek gevormd door de masttop en de gaffel kan opgevuld worden door een gaffel-topzeil.



De vaarboom kan gebruikt worden als steng.

Op deze wijze is het mogelijk nog meer zeil te voeren.



De kluiver.

De kluiver trekt goed door de spleetwerking tussen kluiver en fok. Met een kluiver is het prettiger varen in zeegang.

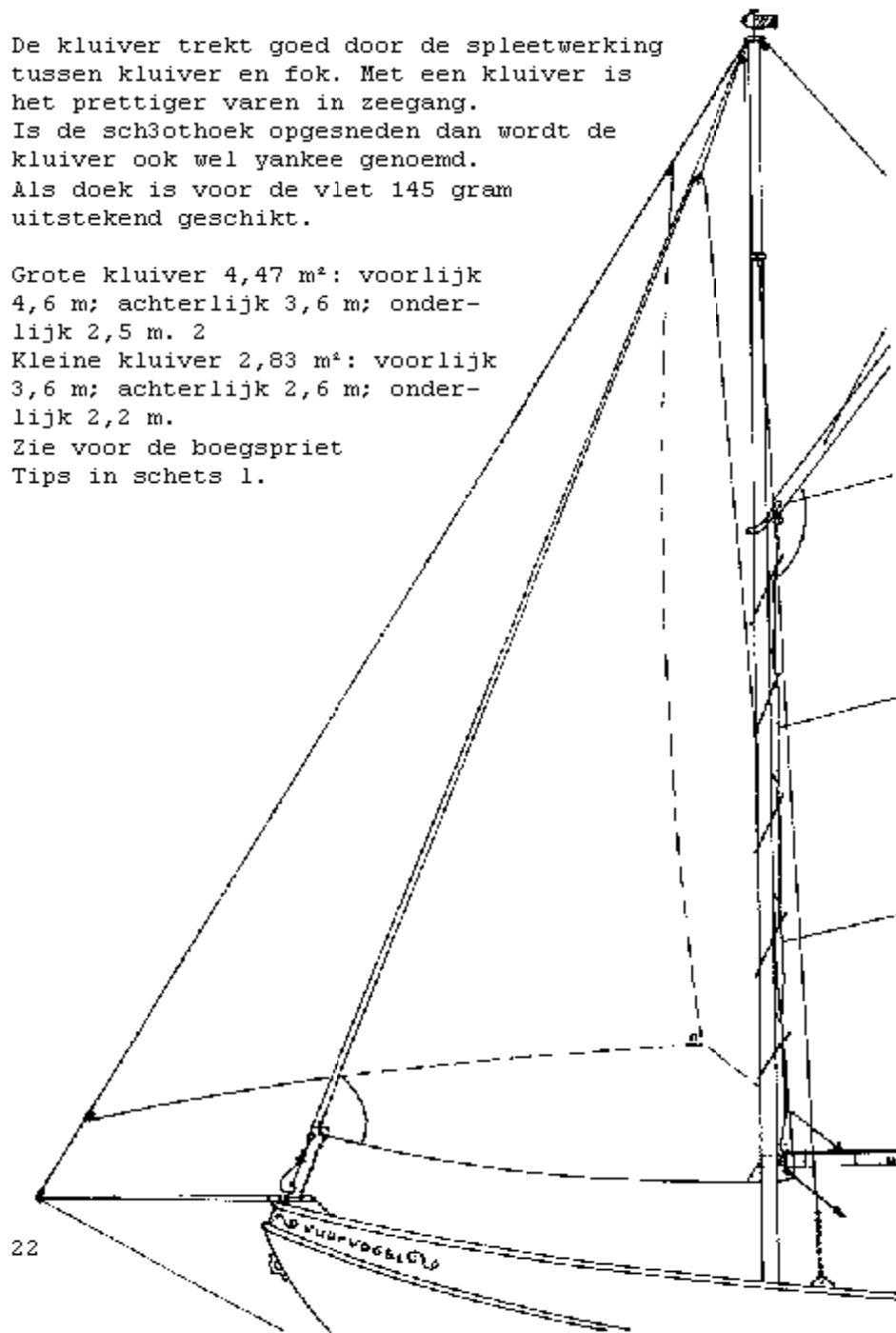
Is de schoothoek opgesneden dan wordt de kluiver ook wel yankee genoemd.

Als doek is voor de vlet 145 gram uitstekend geschikt.

Grote kluiver 4,47 m²: voorlijk 4,6 m; achterlijk 3,6 m; onderlijk 2,5 m. 2

Kleine kluiver 2,83 m²: voorlijk 3,6 m; achterlijk 2,6 m; onderlijk 2,2 m.

Zie voor de boegspriet
Tips in schets 1.



De stormfok

De stormfok moet ongeveer de helft of iets minder van het oppervlak van de werkfok hebben.

De schoothoek wordt hoger opgesneden, hierdoor komt de schoot op dezelfde plaats van de normale fok. Als doek wordt het standaard doek gebruikt: 220 gram par m².

Voorlijk: 2,2 m; achterlijk 2,2 m; onderlijk 2,1 m.

Wel eens gevaren met de fok achter de mast?

Dit kan uitstekend samen met de stormfok.

Het totale oppervlak is dan 6 m² aan de wind.

